

Jordringerne til Skolelærerexamen skulle udvides, bør man arbejde paa, at Statseksaminarierne kunne blive satte i Stand til at fyldestgøre disse Jordringer. — Men derefter bliver Spørgsmaalet: Er nu denne Udvidelse af Jordringerne til Skolelærerexamen nødvendig eller endog blot ønskelig? Ja, derom vil jeg sige, at for den egentlige Gjerning i Almueskolen kan jeg for mit Vedkommende ikke ubetinget svare Ja paa Spørgsmaalet, om den er nødvendig. Jeg tror, at man maa sige, at den Uddannelse, som Skolelærerne nu faae, naar de ellers have tilegnet sig de Kundstaber grundig, som de skulle tilegne sig, virkelig er tilstrækkelig til, at de kunne gjøre den Gjerning, de skulle gjøre, den Gjerning, de skulle gjøre i Almueskolen, i Børneskolen. En anden Sag er det, at jeg fuldt vel indrømmer, at det er ønskeligt at vor Skolelærerstand kunde blive sat i Stand til ved Siden af den egentlig Gjerning i Skolen at give en fylldig Undervisning til dem, der efter Konfirmationen maatte ønske at komme i Besiddelse deraf, og forjaaviddt kan jeg med Sympathi og Tak til den ærede Minister hilse Forelæggelsen af dette Forslag, som jo gaar ud paa at arbejde paa, at Skolelærerstanden kan faae en fylldigere Uddannelse. Men derefter bliver altsaa Spørgsmaalet — naar man altsaa er enig om, at det er ønskeligt, at vor Skolelærerstand faar en fylldigere Uddannelse — hvorvidt maa denne Uddannelse strækkes? Her vil jeg sige, at der er Grændser, ud over hvilke man efter min Mening ikke bør gaa, med mindre man mener, at kunne gennemføre ganske andre Løningsforhold for vor Skolelærerstand end dem, hvorunder den nu lever. Thi skal vor Skolelærerstand vedblive at leve under de samme Løningsforhold, maa Forberedelsen ikke være længere, end at den unge Mand, som bestemmer sig til Skolelærergjerningen, ikke gennem sin Forberedelses Tid maa afvænnedes med det Liv han har levet, i sin Ungdomstid ude paa Landet; han skal vende tilbage til de samme Livsforhold, hvorunder han levede; han skal leve ikke blot som Lærer, men ogsaa som Agerdyrker, og leve under tarvelige Naar, der ere saadanne, at han mange Steder er nødt til selv at tage alvorlig Del i Arbejdet med sin Jordts Dyrtkning for at finde sit Udkomme. Jeg tror altsaa, at man bør være be-

tænkelig ved at udvide Forberedelsestiden i alt for høi Grad. Jeg kan i saa Henseende sige, at jeg tror, at der har Lovforslaget truffet det rette Maal, idet det kun har lagt et Aar til Forberedelsestiden, hvorved denne forlænges fra 3 til 4 Aar, og derved vil der ikke kunne tænkes at indtræde nogen væsentlig Forandring. Men nu bliver atter et nyt Spørgsmaal dette: Naar Jordringerne til Skolelærerexamen udvides, paa hvilket Punkt skal saa Udvidelsen lægges? I Forslaget er Udvidelsen særlig lagt paa det Punkt, at der er optaget i Forberedelsen to fremmede Sprog. For Dødblikket er det jo saadan, at en Seminarist kan, hvis han vil, opgibe som frit Jag ved Examen, hvori han kan forlange at blive examineret, et eller andet fremmed Sprog, men Undervisning i fremmede Sprog hører ikke nødvendig med til det, som en Seminarist skal have. I dette Forslag er der derimod optaget to fremmede Sprog, idet den almindelige Forberedelsesexamen efter dette Forslag jo vil blive Forberedelsesexamen for Seminaristexamen, ligeom den allerede er det for forskjellige andre. Der kunde nu ganske vist efter min Mening reises Tvivl om, hvorvidt det var det Punkt, hvorpaa man skulde lægge Vægt, naar Seminaristene, de vordende Lærere, skulde have en fylldigere Forberedelse. Der kunde reises Tvivl om, hvorvidt det ikke var af større Betydning for deres Gjerning som Folkelærere og Folkeopdragere, at de fik en fylldigere Kundskab til Historien, Naturhistorien og Naturlæren, end at de fik en saadan begyndende Kundskab i Sprog. Jeg vil her ikke udtale mig med fuld Bestemthed. Sagen staar ikke afgjort klar for mig selv, men jeg vil dog sige saa Meget, at mig forekommer det nok, at der kan være Udstilligt, der taler for, at de vordende Lærere faa Kjendskab til i alt Fald et fremmed Sprog paa Grund af den store opdragende Betydning det har for Lærerens egen aandelige Udvikling, at han lærer at kjende i alt Fald et Sprog til foruden sit eget. Jeg tror, at den fylldigere grammatikalske Uddannelse, som vil blive en nødvendig Folge af, at han skal lære i det Mindste eet fremmed Sprog, har sin store Betydning. Men for mig stiller det sig rigtig nok tvivlsomt, om det ikke, naar man indrømmer dette, vilde være ønskeligt, at de vordende Lærere fik et videre gaaende Kjend-